

Előfizetési árak:
Egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap

Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: főt 20.,
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: főt 20.,
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők

Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Ujpestnek a székesfővároshoz való csatolása.

Megirtuk mult heti számunkban, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság negyedévi jelentésében feliratot intézett Ujpest közsegnek a fő- és székvárosokhoz való csatolása érdekében. A jelentés kiemeli, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság azért tartja szükségesnek a székesfővároshoz való csatolást, mert Ujpest a fő- és székváros közvetlen hatása alatt feltűnő rohamossággal fejlődik, viszonyai most már teljesen elütők a megyei közsegének viszonyaitól s így teljesen más közigazgatási ellátást igényel mint a községek és míg a megyei közigazgatás Ujpesten nézve nem kedvező, addig a fő- és székváros szervezetébe vonva, emelkedésnek és fejlődésnek hatalmas tényezőit nyerne meg.

Sajnáljuk, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság ezen elhatározására éppen a „Közérdek” adta meg az okot.

Emlékeztetnek meg olvasóink, hogy a „Közérdek” egyik számában tárgyilagosan foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy Ujpest közseg járásai székhelyjé alakíttassék át.

Megjéltük az okokat, melyek ennek szükségességét és sürgősségét élesen illusztrálják.

Igen, azt mondtuk mi is, hogy a rohamos fejlődés jelenlegi stádiumában benitóltag hat s a fejlődésben akadályt képez az a körülmény, hogy adókiértés dolgában a pestvidéki, fogyasztási adóügyekben a székesfővárosi pénzügyigazgatóság, illetéktiszabási dolgokban majd a központi illetéktiszabási, majd a váci kir. adóhivatal, (hogy mikor az, mikor ez, azt a szakértő sem tudja megállapítani) iparügyekben hol a helybeli ipartestület, hol a közsegi és ö. bíróság, hol pedig a váci felső-járás-i főszolgabíró az illetékes hivatal. A tájékozatlanság, az időt és pénzidőzátokat igényelő látás-futás elkedvetlenül a közönséget s vagy főnkre jut vagy megújja a rendezetlen állapotokat és vagyonának megmentett roncával siet egy jobb vidékre.

Hogy ezek a vizsás dolgok megszűnjenek, azért követelte a „Közérdek”, hogy Ujpest járási székhely legyen, nyervén akkor szolgabíroságot, kir. adóhivatalt és kir. járásbíroságot telettkönyvi teendővel felruházza. Ez által Ujpest közseg adminisztratív ellátása biztosítható, mert nem a fennálló rendszerben, hanem a felosztásban van a hiba.

A „Közérdek”-nek ezen felszólalásából merített eszmét a vármegye s a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésben formászerű előterjesztést is tett arra nézve, hogy Ujpesten szolgabíroság állíttassék fel, a mit azonban a közigazgatási bizottság *Holló Lajos* bizottsági tag ellenzése folytán magaóvá nem tett; ellenben, mert ezáltal Ujpest rendezési ügye akként szoba hozatott, sebtiben, minden alapos megvitatás nélkül, a fő- és székvárosokhoz való csatolás mellett nyilatkozott.

Ismételve sajnáljuk, hogy éppen a „Közérdek” helyes irányu cikke képezte rugóját a vármegyei közigazgatási bizottság ferde és Ujpest közseg érdekeire határozatlan káros kívánságot magában foglaló előterjesztésének.

Különös dolog egyszerre azt mondani, hogy Ujpest csak úgy boldogulhat, ha a székesfővároshoz lesz csatolva, holott a székesfőváros is irtózik tőlünk, de viszont mi is idegenkedünk, még pedig nagyon a székesfővárostól, mert mit nyerhet Ujpest a fővároshoz való csatolásból? A mi meggyőződésünk szerint legalább is egy hosszú emberöltőn keresztül semmit, mert a főváros belterületén olyan nagy mérvben van angazsálva millió és

milliókba kerülő közmunkák leteremtésével, hogy bizony Ujpesten csak nagy idő múlva kerülhetne a sor, mindenestre csak akkor, ha a közelebb fekvő anyalföld rendeztetnék, a hol pedig most még a szó igazi értelmében azeiai állapotok uralkodnak. Hogy mikor következne be ez az idő, annak Obuda a megmondhatója.

Hanem igenis kapnánk magasabb adóteteleket vagyis nagyobb adót, a mi a sokszor nagyon keles értékű házbérjövödelmünkkel együttesen előidézné az ingatlanok elertekelenedését, egyszóval mindazon állapotoknak ellenkezőjét, a mik eddig Ujpesten nagygyó és virágzóvá tettek.

Talan közigazgatásunk volna egyszerűbbé, jobbá és könnyebbé? Ellenkezőleg komplikáltabb lenne. Ennek illusztrálására felemlítjük, hogy egy erkölcsi vagy illetőségi bizonyítvány megszerzésére netto két hét szükséges. Ki nem hiszi, próbálja meg! De még ekkor is Pontius-tól-Pilátus-hoz utasítják, a mig megkaphatja.

Szóval megelünk mi a magunk embersegeből is, nincs nekünk gyámságra szükségünk! Aki közsegünk fejlődését és virágzását szívén hordja, az a fővároshoz való csatolás kérdésénél mást nem mondhat, mint »Babazsatanas!»

KÖZSEGI ÜGYEK.

Képviseletestületi gyűlés.

Ujpest közseg képviselőtestülete a mult heten kedden rendes közgyűlést tartott, a melyen a tárgysorozatra kitézött 22 pontot mind le tárgyalták. A gyűlésen, melyen *Lindt János* bíró elnökölt, a képviselők megjelölt számban voltak jelen, kik az újonnan festett gyűléssterembe megjelölés nélkül be. Általában a gyűlés lefolyása nyugodt és csendes volt, hosszabb vita egy tárgynál sem fejlődött ki. Így kellene annak mindig történni mert az ott kifejlődött szobarezok többnyire meddők s eredményük legfeljebb az, hogy a közsegi atyák, — kiknek egyébként más dolguk is van, mint a zöld asztalnál ülni — hiába pazarolják a mai munkásvilágban olyannyira drága idejüket.

A gyűlés részletes lefolyása egyébként a következő:

Elnöklő bíró a gyűlést megnyitván, felolvastatja a mult közgyűlés jegyzőkönyvét, a mely is tudomásul vettelt.

Következett a napirend:

1. A közsegi árúház építése tárgyában hozandó határozat.

Mint hogy az ennek elhatározásához első alkalommal szükséges száma a képviselőtestületi tagoknak nem volt meg, a közsegi törvény értelmében 30 nap közbevetésével új közgyűlés hívandó egybe az építés feletti határozathozatáira.

A képviselőtestület ez értelemben határozott. E szerint az árúház építése tárgyában október hó 15-én ismét gyűlés fog tartatni.

2. A vármegyei törvényhatóság határozata a közsegi pénztáros választás jóváhagyása tárgyában.

Tudvalevőleg *Radics David* jelenlegi pénztáros megválasztását *Medveczky József* és társai megfélebbzték, mert szerintünk a választási eljárás nem törvényesen ment végbe.

Ezen felebbzést a vármegye elvetette és nevezett pénztárnok megválasztását megerősítette. A vármegyei határozatot a közgyűlés tudomásul vette.

3. Szintugy tudomásul vette a folyó évi rendes költségvetés helybenhagyását magában foglaló vármegyei határozatot is.

E szerint a közsegi potadó a folyó évre 17% azonkívül a háztulajdonosok a szemétkihordási költségek fedezésére még 4% külön pótkot is fizetnek.

4. Tárgyaltatt a vármegyei tanfelügyelő azon értesítése, mely szerint az államilag segélyezett egy ovodát hajlandó az állam teljesén a saját kezelésébe venni, ha a közseg az erre a célra szolgáló Fröbel-fele alapot átengedi.

A közseg nem hajlandó ilyen feltételek mellett az említett ovodát átengedni, hanem előterjesztés teendő a tanfelügyelőhöz, hogy vegye át az ovodaügyet teljesen az állam, s akkor a törvény által megszabott 3% potadót fizeti a közseg. Ez volna az ovodaügy helyes megoldása, mert erre a célra a közseg ugyis már erején felül áldoz s a közseg által feuntartott ovodákra fordított összeg 3%-ot már most is túlhaladja, pedig az ovodák számát már most is szaporítani kellene. Ezen határozat által azután elintéztet nyert a tárgysorozat 12. pontja mely az ovodafelügyelőbizottságnak az ovodák szaporítása tárgyában tett előterjesztésről szól.

A mi nézetünk is az, hogyha már az iskolaügy teljesen az állam kezében van, már az egyöntetűség céljából is át kellene az ovodákat is vennie.

5. A járási főszolgabíró rendelete 3 ideiglenes napidíjas végrehajtó alkalmazása iránt.

Az adóügyre vonatkozó ideiglenes munkakerék kirendelése törvényesirint a főszolgabíró jogkörébe tartozván, a rendeletet azzal veszi tudomásul a képviselőtestület, hogy ha ezek alkalmazására f. évi november havában is szükségeltetnek, ugy az a közgyűlésnek bejelentendő lesz az előjárás által.

6. Főszolgabírói rendelet a közsegi választók névjegyzékének összeállítására tárgyában.

A választók összeírására egy 6 tagu bizottság küldetett ki, melynek tagjai lettek: *Kárpáti József*, *Csepreghy Pál*, *Diamantstein Lajos*, *Gerő Zsigmond*, *Dezso Lajos* és *Ladányi Zsigmond* képviselők. Az összeírás eredményeiről valamint a választókerületek mikénti felosztására vonatkozólag javaslat és illetve jelentés teendő a képviselőtestülethez.

Ugyanekkor az igazoló választmány két tagja is kiküldetett, ezek: *Korponay Ödön* és *Boscovits Alajos*, a másik két tagot a főszolgabíró nevezi ki s az ő elnökle alatt fogja ezen választmány az újonnan választott képviselőket igazolni.

7. Főszolgabírói rendelet a közveszélyes elmebetegek elhelyezésére szolgáló helyiség felállítására tárgyában.

A közseg nincs olyan anyagi helyzetben, hogy tebodyát létesítsen s ez okból feliratot intéz e tárgyban a miniszterhez.

Ideiglenes intézkedésként elhatározatik hogy a járványkórház egy helyisége rendeztetik be ezen célra s kenyszerubbonyt is szerez be esetleges szükségletre.

8. Főszolgabírói rendelet a revjogra vonatkozólag.

A revjogot a közseg feladni nem akarja s ez okból utasítja a közgyűlés az előjáráságot, hogy a törvény által kívánt felterjesztést — a szükséges tervekkel felszerelve — sürgősen tegye meg a miniszteriumhoz.

9. Előjárásági javaslat az *István-utca* kikövezése tárgyában.

A javaslatot a képviselőtestület elvben elfogadja s a kövezést lehetőleg még ez évben óhajja keresztül vitetni; ez okból utasítja az előjáráságot, hogy a szükséges terveket szakértő által készíttesse el, a pályázatot a köve-

zésre írja ki s a beérkezett ajánlatokat és a műszaki terveket mutassa be mielőbb a képviselőtestületnek. Egyben pedig a költségek fedezéséről pótköltségvetés elkészítése által gondoskodjék.

A költségek — nézetünk szerint — nem lesznek ki sokat, mert a vasúti sínek közötti részt az illető vasúttársulatok kötelesek kikövezni; már pedig az István-utca tele van hálózával sínekkel.

10. Előjárásági előterjesztés a közégi pótadók leírása tárgyában.

A leírások Hevesi aljegyző előterjesztése alapján elsőfokulag elhatározottak.

11. Az ipariskolai bizottság jelentése az ideiglenesen alkalmazott négy ipariskolai tanító véglegesítése iránt.

A véglegesítést a képviselőtestület elhatározza.

12. Ezen tárgy a 4. számú határozattal már elintéztet nyert.

13. A budapest-ujpest-rákospalotai villamos vasúttársaság kérelme a dunaparti teherlerakodó állomáshoz vezető utak jó karba hozatala iránt.

Minthogy az utak javítására előirányzott összeg már elkötetett, ezen kérelem fedezet hiányában elutasított.

14. Ugyanannak kérelme a létesítendő teherpályaudvarra vonatkozólag.

Az említett társulat hajlandó Ujpesten egy teherpályaudvart létesíteni, ha annak felállításához a község is hozzájárul.

A képviselőtestület ehhez elvileg hozzájárul, de csak akkor, ha a kövezetvámszedési jogot sikerül megszereznie; a szükséges területengedési tárgyalásokra egy bizottságot küld ki, melynek tagjai lettek: Csepreghy Pál, Mady Lajos, Schmidt Richárd, Wolfner Tivadar, Gerő Zsigmond, dr. Kis Sándor, Löwy Ferencz és Boscovits Alajos.

A területengedési iránt csak a bizottság jelentése után fog a képviselőtestület nyilatkozni.

Dr. Hédervári Soma e határozat ellen fellebbezést jelentett be.

Teherpályaudvarra Ujpesten feltétlen szüksége van, s nézetünk szerint illet még nagyobb anyagi áldozatok árán is, de létesíteni kell.

15. A hazai aszfaltipari-részvénytársaság ajánlata a József-utczának aszfaltmakadámval való burkolása iránt.

Az ajánlatot a közgyűlés mint ez időszorint tárgyalásra nem alkalmas elvetette.

16. Szintügy elutasította a főúti hazulajdonosok azon kérelmét, hogy a főúti csatorna építési költségeihez a község nagyobb % -al járuljon hozzá.

17. Ugyancsak elvetette Treffler István piacbérlet bérleendés iránti kérelmét.

18. Tárgyaltatott Korponay Ödön önálló indítványa a községi ügymenetről teendő időszaki jelentések iránt.

Az indítvány elfogadott és utasított az előjárás, hogy a községi ügymenet minden ágát — költségvetés, adó, közigazgatás, egészségügy és közgyűlési határozatok végrehajtását — felőlelő jelentését időszakonként terjeszse a közgyűlés elé.

19. Ugyancsak Korponay Ödön önálló indítványa az István-terén felállítandó illemhely tárgyában.

Utasított az előjárás, hogy ennek felállítási költségéről a jövő évi költségvetésben gondoskodjék.

20. Wolfner Tivadar önálló indítványa a gázvilágítás kiterjesztésére vonatkozólag.

Az indítvány figyelembe vételével az Árpád-ut (régiben Főut) aszfaltírozott és kövezett része ezentúl Auer-féle égővel ellátott lámpával lesz világítva, azonkívül a Baross- és vasút-utczákban a petroleum lámpák eltávolítatnak s helyettük gázvilágítás fog alkalmaztatni.

A 21. és 25. pontok alatt említett orvosi és szülésznői oklevel meghirdetése tudomásul vétetett.

Ezzel a gyűlés este 7 óra felé véget ért.

— **A külső váciút.** Lapunk múlt számában röviden említettük, hogy a kereskedelmi miniszter egy vegyes bizottságot küldött ki a váci állami ut külső váciúti és a székesfőváros határában elvonuló részének a főváros kezelésébe való átadása tárgyában. Ennek a kérdésnek megoldása Ujpest községre nézve igen nagyfontosságú, mert ez az ut a fő össze-

kötő ér a székesfőváros és Ujpest között s az állam ennek fenntartására évenként csak csekély összeget fordítván, önként következik, hogy az a jó ut követelményeinek semmiben sem felelt meg, pedig bátran el lehet mondani, hogy a székesfővárosba vezető utak között ez van legjobban használva s ennél fogva a rajta alkalmazott macadamrendszer sehogy sem felel meg az igényeknek. A bizottság az átadással már tisztában volna, de az állam által adandó hozzájárulási és illetve fenntartási költség mennyiségére nézve nincs meg megállapodás. A főváros belátván ezen ut fontosságát, ezt elsőrendű granitkoczkakkal óhajtja kiköveztetni, miért is az államnak sem szabad a méltányosság követelményei elől elzárkózni, mert ennek jó kövezettel való ellátása nemcsak a főváros, hanem az állam érdeke is, de nagy érdeke az Ujpesten is. Mint halljuk, a kövezés, mely elsőrendű mautesen granitkoczkakkal tervezetik, egy millió ötszáz ezer forinttal van előirányozva: szokatlan nagy összeg egy ut elkészítéséért, a mely azonban az utana szedett kövezetvám által könnyen visszatérül. Ezzel kapcsolatban felvetjük azt a kérdést, hogy nem-e volna célszerű a községre nézve hasznos, ha az említett utnak községünkben végigvonuló részét a község venné kezelésbe és az állam által adandó kárpótlás és illetve fenntartási hozzájárulás igénybevételével, talán amortizációs költségen segélyével szinten rendesen kiköveztetné. Ez már azután jogcímet adna a községnek a kövezetvám szedési jog megszerzésére, a mi pedig nagyon tekintélyes jövővelmet biztositana. Ebből lehetne a kölcsönt is törleszteni és község többi utcait is lassan-lassan a közlekedésre alkalmas kövezettel ellátni. Ugy tudjuk, hogy a községi előjáróság már régebben foglalkozik e terv kivitelével, de hogy ez miért nem került eddig tárgyalás alá, annak akadálya előttünk ismeretlen.

Az érdek.

Ujpesten legnagyobb nyavalyája a személyes érdek. Ez gátolta fejlődését a múltban és jelenben, de gátolni fogja a jövőben is. Ha felkerekedik egy ember és ugynevezett „partvezérré” lesz, akkor bizonyára nem a község és lakosainak az érdekeiben áll ki a sikra, hanem azért tömörít maga körül egy pártot, hogy személyes érdekeit, saját hiúságát érvényesíthesse. A választó polgárság egy része pedig, dacára annak, hogy már többször ment így lépve, még ma sem jött rá arra, hogy az ilyen „népszerűség” utáni hajhászás csak az önérdék kielégítése czéljából történik.

Vannak emberek, a kik az uborkafa tetjén szeretnek a nap melegében sütkérezni és ha ez nekik képességük vagy népszerűségüknel fogva nem sikerül, akkor mindig azokat ütik, verik, szidják és rágalmazzák, kiket a bizalom valamely ügynek az élére állított, természetesen, hogy ilyenkor nem a legszebb fegyvereket használják, hanem olyaf, a minővel a kevesebb tudákos embereket legjobban el lehet ámítani.

Tapasztaltuk már, hogy Ujpesten az Isten sem tud olyan bírót teremteni, kivél mind meg volnának elegendő, mert akárhány maga szeretne a bírói székben tündökölni.

Hát még a jegyzői állás Ujpesten milyen? azt az örökös atóktól nem lehet elvasztani, mert a jegyzőt teszik mindenért felelőssé, azt derűre-borura mindig szidják, akár van rá ok, akár nincsen. De így van ez a községben minden, a lakosság érdekeit képviselő testülettel és hivattal szemben. Akárkit tesz azok élére a közbizalom, egy töredéke a lakosságnak, az a melynek vezere Ujpesten az összes bizalmi állásokat el akarná nyerni, nem lesz megelegedve vele. Azok aztán folyton szitkozódnak és rágalmaznak, a míg csak czéljukat el nem érik, t. i. míg az ő uralkodni vágyó emberrükkel be nem töltik az összes fizetéses és nem fizetéses állásokat, mert ezt hiúságuk megköveteli. De attól mentse meg az Isten Ujpesten!

Már most hol van itt a józanság? Hol van itt csak a látszata is annak, a mit községi érdekeknek nevezünk? Nem-e ez saját érdekből kifolyó személyes gyűlölet?

Ítéljen a nagy közönség. Nem látszik e ki abból a krakkelereskedés és önérdék viselkedés?

És ezen nagyszási hóbort, ez az uralkodási mania okozója annak, hogy Ujpesten a köz-

ség lakosai között mindig fel van dulva az a beke, az az összetartás és az emberek kölesönös tisztelete, a mi a község fejlődéséhez feltétlenül szükséges. Ez a folytonos gáncoskodás akadályozza meg a község haladásának gyorsabb menetét, jelentékenyebb fejlődését ily körülmények közt azután nem juthat a község arra a niveaura sohasem, a melyre lakosainak intelligenciájával és számaival fogva jutnia kellene.

A község érdekeit csak úgy lehet előmozdítani, ha az önérdéket felreteleve komolyan, higgadtan és józannal cselekszünk, szeretettel támogatjuk egymást a munkában, tevékenységet fejtünk ki és önzetlenül, tisztességes módon emelünk szót annak idején és helyen, de mindenekelőtt a község érdekeit a személyes gyűlölet fölé helyezzük.

Ha felemelkedünk a tisztesség határai közé és a közügyet azon helyen támogatjuk, a hol ezt szolgálni hivatva vagyunk és nem sülyedünk le oda, a hol a község ügyeit a koresmákban tárgyalják.

A koresmákban nem lehet a község ügyeit, a lakosság érdekeit előmozdítani, valamint a bor hatása alatt nem lehet igazságosan ítélni, úgy azok, akik igaz szívvvel akarják előmozdítani a község ügyeit, bizonyára a koresmáknál méltóbb helyet fognak találni a községi dolgok pertraktálására.

A tisztességes fegyverekkel küzdőnek nincs szüksége rágalmazással, támogatásokkal és személyes bosszúval élni, mert az helyt áll ott, hol ügyének védelmére állni kell, a hol annak helye és módja van. Ez a különbség az önérdék és a közérdek között.

Reméljük, hogy a község józanabb eleme, mely a község érdekeit többre becsüli, mint egyesek önérdékeit, be fogja látni, hogy az a sok koresmai kiabálás csak a közvélemény felrevezetésére szolgál és ott fogja hagyni azokat a „partvezéreket”, a kik saját érdekük és hiúságuk kielégítésére ámitanak és boldogítanak és akkor Ujpest boldogulni és virulni fog.

Ugy legyen!

A tanítók a béke szolgálatában.

A béke eszméjével ma már a nemzet minden rétege foglalkozik, s most, midőn a nemzetközi béke-kongresszus Budapesten tartja üléseit, alkalomszerűnek tartjuk ezt a nemes ügyet arról az oldalról megvilágítani, ahonnan az eszme és az ügy terjesztése, de kivétele is hathatós eszközt talál, ez az eszköz leginkább a magyar tanítók kezébe van letéve, mint minden kulturális tényező, mely a nemzet szellemi fejlődését czélozza.

Jókai Mór dr. koszorus költőnk, a kongresszus elnöke mondotta egy alkalommal: „Hazánkat még egyszer meg kell hódítani és ez a hadviselés a tanítókra vár”.

Ha valaki háborút izen, minden esetre kardot küld, egy fegyvert, mely eszköze a harcznak. Jókai Mór dr. ezt nem tette, hanem a haza tanítóit nagyabecsült arczképevel tisztele meg, azzal a jelvényvel, a mely a nagy szellem és a szeretet jelvénye. Ilyképen Jókai Mór dr. már akkor jelezte, hogy ezt a háborút szellemmel és szeretettel kell megvívni. Tavaly meg jobban illusztrálta nagy mondását, a mikor a magyarországi békeegyesület élére állt.

Most már a haza tanítósa kell, hogy tisztában legyen, megértse, hogy ezt a hadviselést a szellem fegyverével, a hazaszeretet melegevel és a béke magasztos eszméjével kell megnyerni.

És tényleg egy nemzet csak akkor válhat hatalmas tényezővé, ha arra a szellemi magaslatra bír emelkedni, melyen a többi művelt államok állanak, ha nyelveben és a hazaszereteten egyesül és arra törekszik, hogy az államok egymásközi békejét ápolja és támogatassa.

Csak hogy ez a mi vegyes nemzetiségű, pártoskodni szerető hazánkban nehéz dolog. Ott a hol egy jó barát mulatás közben képes agyonütni tarsát, vagy a hol a flu csekélység miatt képes legyilkolni apját, vagy egy munkanélküli ember néhány krajczárért képes lemészárolni embertársát, nem könnyű elérni a békét.

Egy oly országban, a melynek beléletében annyi pártviszály uralkodik, a pártszenvetely a nemzetek és felokozetek köztli egyenlőtlenséget szítja, a hol a szocializmus

utóbbi csinos hangjával. A többi is elég jól megállta helyét, noha egy szakavatott rendező hiánya észrevehető volt. Az előadást táncz követte, az első négyest mintegy 40 pár tánczolta. Sajnáttal kell megemlítenünk, hogy a közönség nem részesítette eléggé partifogásában az életrevaló kört, melynek jellegje: »Nyelvében él a nemzet«.

— **Elhalalozás.** Karlitzky Zsigmond, a közuti vasut lovászmestere s utóbb ellenőre f. é. szeptember hó 13-án 56 éves korában hirtelen elhunyt.

— **A dajka meseje.** Peél Mari szakácsné tizenegy hónapos gyermekét hatósági engedelem nélkül kiadta dajkaságba Jerzsabek Ferenczné jámbor kofaasszonynak Ujpestre. Az első hónapi tartás díját az anya nagy keservesen ki tudta fizetni, de már a második hónappal adós maradt s mikor a penzt ügyvelhajjal előteremtette s meg akarta látogatni gyermekét, Jerzsabekné azzal fogadta, hogy a gyerek a leleczházban van. A jámbor kofa ugyanis azzal ültette fel a rendőrséget, hogy egy előtte teljesen ismeretlen cseled hagyta nála gyermekét azzal, hogy mindjárt visszajön érte s azt föbbe el nem vitte. Hazudta pedig ezt azért, hogy minden irka-firka és szaladgálás mellözésevel a gondviselésére bízott kised a leleczházba kerüljön. A budapesti törvényszék csütörtökön Jerzsabekné családi állás elleni vétség miatt 2 napi fogházra ítélte.

— **Vigszínház.** A »Béni bácsi« és a »Durand és Durand« foglalták le az egész hetet, a pénteki este kivételével, a mikor az itt időző társszerző tiszteletére a »Két örömnap« című bohózat került színre. A színház mindenkor szépen megtelt és jóízűen kacagott Szatmáry Árpád és Goth Sándor mokáin, ezekhez járult még Sziklay Kornél a hebegő Javanon kiváló alakítása, nemkülönben Fenyvesi Emil kitűnő Durand Albertje. A nőkről nem mondhatunk annyit jól. Haraszthy Hermin nem igen találja bele magát a leder felvilági hölgy szerepébe, míg Kalmár Piroska oly halkán beszél, hogy a hátsó padsorokban hangja alig hallható, ellenben Szilasi Róza és Nógrádi Jolán pompásan illenek bele az ensemblebe. A »Durand és Durand« bohózatot, azok, a kik igazán nevetni akarnak, el ne mulasszák megnezni.

IRODALOM.

— Hazslinszky Gusztav az ujjpesti áll. polg. leányiskola buzgó zenetanárától megjelent egy elméleti és gyakorlati »Enektan«-nak

az I. és II. része. Az első részben a szerző nagy paedagogiai gyakorlattal, világos és szabatos modorban, valamint szemléltető módszerrel tárgyalja a hangjegy-olvasás nehez alapját. A szerző azzal nemcsak a hangjegy-olvasásnak egy korszakalkotó módszert állított fel, hanem ezuttal igen sikeresen megoldotta az enektanítás nehez problémáját is. A második részben folytatja a szerző az enektanítást a kemény és lágy skálakon kezdve, amint ezek különböző alaphangokból indulnak ki úgy, hogy a növendékek enektudása könnyen és biztosan fejlődhetik. A növendékek enektudásához mérve fokozatosan halad azokon végig, biztos alapját vetve ezuttal a növendékek hangtalalási képességének. Az első rész 33, a második pedig 27 nappal tartalmaz, többnyire magyart, de talá- lunk ott igen helyesen válogatva és nagy

gonddal átírva a külföldi zeneirodalomból is néhány darabot. A dalok választásánál a szerző diéséletére legyen mondva, eltért az enektanítás könyvek sablonszerű enektanításaitól és csak a dalok javából választott, azonkívül ezeket a növendékek enektudásához, az enektanítás fokozatához alkalmazta, nem hagyva figyelmen kívül a dalok kedélyképző hatását sem. Szóval a szerző nagyon derek munkát végzett és az enektanításnak egy új irányt adott, a miért is melegen ajánljuk e művet, mint legjobb eszközt az enektanításnak. A mű a közép-, a felsőbb leány-, valamint a polgári fiú- és leányiskoláknak van szánva. Az első rész ára 1 korona 60 fillér, a második része 2 korona 40 fillér. Kapható Mery Béla budapesti zenei-kereskedésében és Schön Bernát ujjpesti könyvkereskedésében.

Eladó telkek.

Az »Ujjpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten *szerdán délután 3—5 óra* közt a bank helyiségében Ujjpest, főut 3. szám.

A közelő iskolaidény alkalmából

van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy:

iskolakönyvek- és iskolatáskák,

valamint mindennemű

író-, rajz- és festőszerek

kifogástalan minőségben és feltűnő olcsó árakban csakis nálam kaphatók

Schön Bernát,

könyvkereskedő-, papir- és nyomtatványszállító főut 15., főközlet Károly- és templom-utca sarkán.